

Ενδοσχολική Βία

Εργασία του τμήματος Β΄5 του
6ου Γυμνασίου Ηρακλείου.

Υπεύθυνη καθηγήτρια: Μπαλαμούτσου Μαγδαληνή



Ορισμός

 Πώς μεταφράζεται ο όρος Bullying ;

Σχολικός Εκφοβισμός

 Τι σημαίνει ο όρος Εκφοβισμός ;

Εκφοβισμός είναι όταν ένα άτομο ή μια ομάδα συστηματικά πληγώνει κάποιο άλλο άτομο ή ομάδα χρησιμοποιώντας βρισιές, όταν του επιτίθεται σωματικά, διαδίδει ψέματα ή φήμες με σκοπό την απομόνωσή του ή όταν καταστρέφει τα πράγματά του.



Μορφές

ΜΗ ΛΕΚΤΙΚΗ

Χτυπήματα, κλοτσιές , σπρώξιμο , κλείδωμα στην τάξη ή στη τουαλέτα (Άμεση)

Κλοπή χρημάτων, εργασιών

Κρύψιμο σχολικής τσάντας, καταστροφή προσωπικών αντικειμένων , συστηματική αποφυγή / αδιαφορία (Έμμεση)



Το προφίλ του δράστη

Οι δράστες απολαμβάνουν την επίδειξη δύναμης προς τα θύματα και αποτυγχάνουν στην ενσυναίσθηση (να μπουν στη θέση του άλλου).

Είναι σίγουροι για τον εαυτό τους ,δημοφιλείς ,αυταρχικοί, παρορμητικοί , απολαμβάνουν την ανοιχτή δημόσια διαμάχη, ώστε να αυτοεπιβεβαιωθούν και να επιβληθούν στους άλλους .

Είναι ανήσυχoi, χωρίς ιδιαίτερα καλές σχολικές επιδόσεις και, βέβαια επιρρεπείς στη βία ,την οποία χρησιμοποιούν ως μέσο για να λύνουν τις διαφορές τους .



Το προφίλ του θύματος

Τα θύματα είναι συνήθως μαθητές μη επιθετικοί, αγχώδεις, ανασφαλείς, μοναχικοί, μη δημοφιλείς, με χαμηλή αυτοεκτίμηση και έλλειψη δυναμισμού.



Οι παριστάμενοι-Θεατές

Οι παριστάμενοι είναι οι θεατές σε ένα περιστατικό εκφοβισμού. Οι μαθητές αυτοί αποτελούν το κοινό που παρακολουθεί το δρώμενο που εκτυλίσσεται, διαμορφώνοντας με τη συμπεριφορά τους την κατάσταση. Πολύ συχνά ο ρόλος τους είναι φαινομενικά παθητικός, όμως μ' αυτή τη στάση εγκρίνουν σιωπηλά την εκδήλωση βίας, αφού «**με το να μην κάνεις τίποτα δίνεις το στίγμα της σιωπηλής έγκρισης**». Μελετητές των προγραμμάτων παρέμβασης τους χαρακτηρίζουν «**δυναμικούς συντονιστές της συμπεριφοράς**», δίνοντας έτσι μεγάλη έμφαση στο ρόλο τους. Όταν οι παριστάμενοι είναι υποστηρικτικοί προς το θύμα, δίνουν ένα ηχηρό μήνυμα αποθάρρυνσης προς το θύτη.



Άλλο «κάρφωμα» κι άλλο «πληροφόρηση»!

Είναι σημαντική η αναφορά των περιστατικών βίας από τους θεατές, τα οποία συνήθως εκτυλίσσονται μακριά από τα βλέμματα των ενηλίκων, χωρίς όμως αυτή η αναφορά να νοείται ως «κάρφωμα» των συνομηλίκων. Πρόκειται για πληροφόρηση, προκειμένου να ληφθούν από τη σχολική κοινότητα τα απαραίτητα μέτρα προστασίας των θυμάτων αλλά και πρόληψης, για την αποφυγή νέων εκδηλώσεων βίας.



Επιθετικότητα και Φύλο

Θεωρείται ότι η επιθετικότητα συνδέεται άμεσα με τις κοινωνικά κατασκευασμένες ταυτότητες των δύο φύλων. Αυτό σημαίνει ότι από μικροί μαθαίνουμε ποια συμπεριφορά είναι αποδεκτή, ανάλογα με το φύλο μας, συμπεριλαμβανομένης και της επιθετικής.

Τα αγόρια, πρωτεργάτες εκφοβιστικών συμπεριφορών, δέχονται βία κυρίως από ομόφυλους τους. Συχνά η επιθετικότητά τους ερμηνεύεται από μαθητές και μαθήτριες ως κάτι που συνδέεται με **τη φύση τους** («ο άντρας το 'χει μέσα του»), **ως αποτέλεσμα μάθησης** («είναι μαθημένοι έτσι») **και ως αποτέλεσμα κοινωνικών συνθηκών** («είναι μια παρέα...και πάνε να κάνουνε μαγκιά»).

Τα κορίτσια καταφεύγουν σε διαπροσωπική επιθετικότητα με «όπλο» το **συναίσθημα**: προτιμούν τη λεκτική βία, τα κουτσομπολιά κλπ. Αποτελούν στόχο και για τα δύο φύλα.



Bullying και εφηβεία.

Οι διάφορες μορφές του εκφοβισμού και οι αρνητικές του επιπτώσεις μπορούν να επηρεάσουν την συναισθηματική πορεία των παιδιών στην εφηβεία.

Οι έφηβοι χρησιμοποιούν λιγότερο σωματικές μορφές βίας σε σχέση με άτομα μικρότερης ηλικίας δίνοντας το προβάδισμα σε πιο έμμεσες και διαπροσωπικές μορφές εκφοβισμού.



Η μορφή της επιθετικότητας αλλάζει ως αποτέλεσμα της ωρίμανσης του ατόμου και ταυτόχρονα αναπτύσσεται και η ανάγκη του για κοινωνικότητα έτσι **οι παρέες και οι φίλοι αποκτούν ιδιαίτερη σημασία** για την δημιουργία της συμπεριφοράς του εφήβου.

Συχνά η επιθυμία των εφήβων για θετική κοινωνική ταυτότητα τους προκαλεί να επιτίθενται στους αδύναμους ώστε να μεγιστοποιείται η απόσταση μεταξύ του «**Οι δικοί μας**» και του «**Οι άλλοι.**»



Οι επιπτώσεις του bullying

Παρόλο που τα παιδιά θεωρούν συχνά τον εκφοβισμό ως κάτι φυσιολογικό, ως μέρος της διαδικασίας ανάπτυξής τους, ως φάση δύσκολη που πρέπει να υπομείνει κανείς προκειμένου να είναι καλύτερα προετοιμασμένος για τη ζωή, οι επιπτώσεις του στην ψυχική υγεία και γενικότερα στη συνολική συμπεριφορά των παιδιών είναι πολλές και σημαντικές.



Οι επιπτώσεις του εκφοβισμού στα παιδιά-θύματα:

Ο εκφοβισμός προκαλεί συχνά φτωχές φιλικές σχέσεις, σχολικό στρες, τάση αποφυγής του σχολείου, αυξημένο αριθμό απουσιών, μία τάση να αφήνουν τους γονείς να αποφασίζουν για λογαριασμό τους, χαμηλές κοινωνικές δεξιότητες σε σχέση με τους εκπαιδευτικούς αλλά και τους γονείς.

Συνδέεται με μοναξιά, ψυχοσωματικά συμπτώματα, ιδέες περί αυτοκτονίας και σε ακραίες περιπτώσεις συμβάλλει στον κίνδυνο μελλοντικής εμφάνισης κατάθλιψης και άγχους. Η χαμηλή αυτοεκτίμηση, πάντως, είναι βασικό χαρακτηριστικό των θυμάτων.



Οι επιπτώσεις του εκφοβισμού στα παιδιά-δράστες:

- Υψηλή αυτοεκτίμηση, αν και υπάρχουν έρευνες που συνδέουν τους θύτες με ενδείξεις χαμηλής αυτοεκτίμησης, επίσης.
- Έντονο σχολικό στρες, άγχος, κατάθλιψη, ιδέες περί αυτοκτονίας, κατανάλωση αλκοόλ, αυξημένη συχνότητα ψυχικών διαταραχών, μειωμένες κοινωνικές δεξιότητες, μελλοντική παραβατική συμπεριφορά.



Η σημασία της οικογένειας.

Οι εμπειρίες του παιδιού στην οικογένεια το προετοιμάζουν για να προσαρμοστεί και να αντιμετωπίσει καταστάσεις μέσα στο σχολείο. Τα παιδιά που μεγαλώνουν **με αυταρχικό γονέα**, φαίνεται αναπτύσσουν τελειομανία, κατάθλιψη, παραβατικότητα. Το αυταρχικό ύφος του γονέα μπορεί να οδηγήσει σε μίμηση (περίπτωση δράστη) ή να ενθαρρύνει μια υποχωρητική συμπεριφορά (περίπτωση θύματος).



Τόσο η οικογένεια όσο και το σχολείο αλληλεπιδρούν και διαμορφώνουν την παιδική και εφηβική συμπεριφορά.

Η έρευνα, γενικά, υποστηρίζει τη βασική άποψη ότι

η βία στο σπίτι γεννά τη βία στο σχολείο.

Η απουσία ζεστασιάς, η εχθρότητα, η απόρριψη, οι σκληρές και άδικες τιμωρίες ενισχύουν την επιθετικότητα των παιδιών μέσα και έξω από το σπίτι και, βέβαια, στο σχολείο.



Το οικογενειακό πλαίσιο του θύματος:

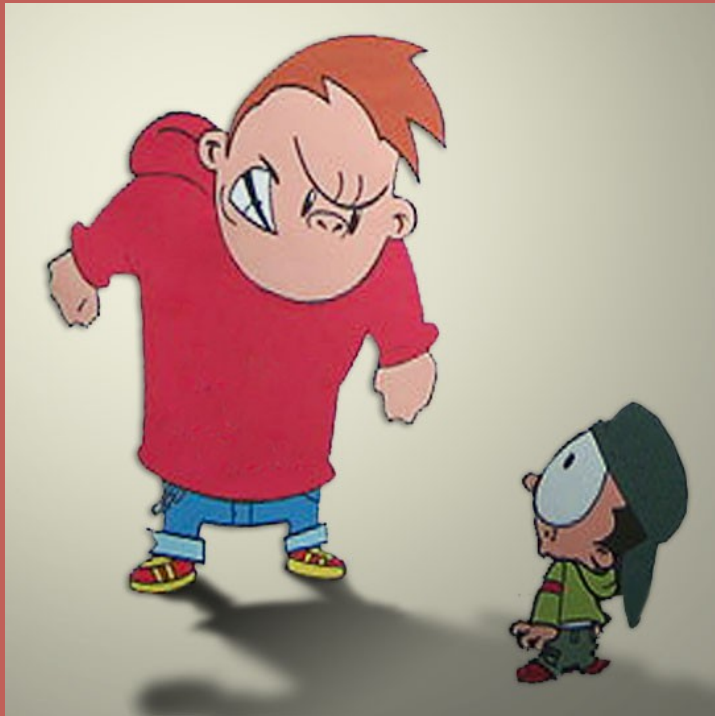
- Προέρχονται από οικογένειες που εξουσιάζουν χρησιμοποιώντας πειθαρχικές μορφές με υψηλά επίπεδα εχθρότητας και απόρριψης.
- Φαίνεται να έχουν επισφαλείς και δυσάρεστες σχέσεις με άλλα οικογενειακά μέλη.



Το οικογενειακό πλαίσιο του δράστη:

Οι γονείς τους διδάσκουν από μικρές ηλικίες να αντιγυρίζουν τα χτυπήματα των συνομηλίκων τους.

Αδιαφορούν και αποτυγχάνουν να ελέγξουν την επιθετική συμπεριφορά του παιδιού τους.




Θύτης και θύμα μέσα στην οικογένεια(κοινά σημεία)

- Μοιράζονται προβλήματα στο σπίτι και στο σχολείο.
- Ενδέχεται να έχουν υπερπροστατευτικούς γονείς.
- Συχνά στο σπίτι τους απαιτείται σκληρή πειθαρχία.
- Δεν έχουν σωστή και επαρκή επίβλεψη .
- Πιθανόν να βιώνουν απόρριψη.
- Δεν αντιλαμβάνονται τους γονείς τους ως πρόσωπα που τους θέτουν όρια σεβόμενοι τις ανάγκες τους.



Ο ρόλος του εκπαιδευτικού σε περιστατικά βίας.

 Ο εκπαιδευτικός μπορεί να λειτουργήσει ανατρεπτικά σε φαινόμενα εκφοβισμού, εφαρμόζοντας προγράμματα και τεχνικές για την αντιμετώπιση κρίσιμων καταστάσεων στο σχολείο. Βιωματικά εργαστήρια, όπως το παιχνίδι ρόλων και το εκπαιδευτικό δράμα καλλιεργούν την **ενσυναίσθηση, την αυτοέκφραση, την αυτοπεποίθηση, τη δημιουργικότητα και τη συνεργασία** και μπορούν να βοηθήσουν σημαντικά στον περιορισμό της επιθετικής συμπεριφοράς.

 Πολύ σημαντικός ο ρόλος της διεύθυνσης του σχολείου.

STOP BULLYING

Εκπαιδευτικές αρχές:

- Δεν προκαλούμε την βία.
- Σταματούμε εξ αρχής την ένταση.
- Επιβάλλουμε ποινή (ως επανόρθωση.)
- Παρέχουμε ασφάλεια.
- Καθιερώνουμε ανοιχτές συζητήσεις.
- Εκπαιδεύουμε τους μαθητές στην ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων.
- Στοχεύουμε σε βασική και διαρκή κατάρτιση των εκπαιδευτικών.





Αν δέχεσαι εσύ ο ίδιος επίθεση:

- Κοίταξε το θύτη κατάματα και πες του, με όσο μπορείς πιο σταθερή φωνή, να σταματήσει αμέσως αυτό που κάνει, γιατί αισθάνεσαι άσχημα .
- Συζήτησε το πρόβλημα με τους φίλους σου ή με έναν ενήλικο.
- Σημείωνε τις επιθέσεις που δέχεσαι σ' ένα ημερολόγιο και δείξε τα κείμενά σου σε έναν ενήλικο που εμπιστεύεσαι.
- Συνέχισε να ζητάς βοήθεια μέχρι να λυθεί το πρόβλημα.
- Προσπάθησε να μη μένεις μόνος σου, κάνε παρέα με άλλα άτομα.



Δεν πρέπει να ξεχνάς:

 ΜΗ ΜΕΝΕΙΣ ΑΜΕΤΟΧΟΣ!! ΤΟ «ΝΑ ΜΗΝ ΚΑΝΕΙΣ ΤΙΠΟΤΑ» ΕΧΕΙ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟ ΣΤΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ, ΕΝΘΑΡΡΥΝΕΙΣ ΕΤΣΙ ΤΟ ΔΡΑΣΤΗ ΣΤΗΝ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΤΗΣ ΒΙΑΣ!!!

 ΜΙΛΗΣΕ ΣΕ ΚΑΠΟΙΟΝ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟ, ΑΝ ΠΕΣΕΙ ΣΤΗΝ ΑΝΤΙΛΗΨΗ ΣΟΥ ΚΑΠΟΙΟ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟ ΕΚΦΟΒΙΣΜΟΥ! ΑΥΤΟ ΔΕ ΘΕΩΡΕΙΤΑΙ ΚΑΡΦΩΜΑ ΑΛΛΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ!



Όχι στη βία, δύναμη στη φιλία!



Ευχαριστούμε πολύ!

Οι μαθητές του Β5 του 6ου Γυμνασίου
Ηρακλείου.



ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ
ΣΥΝΕΡΓΑΣΤΗΚΑΝ ΟΙ ΜΑΘΗΤΡΙΕΣ:

 Κοσκερίδη Αρχοντούλα

 Μπαλαμούτη Ζωή

Με υλικό από το Συμβουλευτικό Σταθμό
Νέων, Δ.Δ/θμιας Εκπ. Ν. Ηρακλείου

